

A CHELSEA CSILLAGA^I

A Chelsea csillaga

A bélyeg

A „Talbot-bélyeg” különlegessége, hogy az a korabeli bélyegekhez való minden hasonlósága ellenére *bizonyíthatóan szabadkézzel készült*, akinek pedig létét köszönheti, az *Horace A. Talbot (1876-1903)* angol *grafikusművész*.

Keletkezés

Keletkezésének nem mindennapi története szakmai körökben jól ismert: a kisfiú korában, az első angol-búr háború (1880-1884) idején Horace a dél-afrikai fronton szolgáló édesapjának szeretett volna levelet írni, ám mivel kevéske zsebpénzén bélyeget venni nem tudott, inkább üres bélyegpapírt vásárolt olcsóbban a helyi postamestertől (erről a bélyeg egyik sarkában található vízjel-nyom árulkodik). A kisfiú otthon a korabeli bélyegekhez kísértetiesen hasonló hamisítványt gyártott, és a kis papírra lakhelyének, az akkoriban szegény polgári negyednek számító (ma azonban elegáns bevásárlóutcáiról és futballcsapatáról híres) Chelsea Temze-parti látványát festette rá. Az alkonyi Temze fölött fénylő esthajnalcsillag, amely után a bélyeg később a nevét is kapta, végül rá is került a borítékra, és ami még furcsább: el is jutott a címzetthez, a birodalmi hadiflottánál kapitányi rangban szolgáló Arthur Talbothoz.

A Chelsea csillaga

A legenda

Itt kezdődik a Star of Chelsea legendája, ugyanis – bármennyire hihetetlen – a bélyeg többször is bejárta az utat London és Dél-Afrika nyugati partjai között, ahol az édesapa és több ezer brit katona állomásozott. Apa és fia levelezésének megmaradt darabjaiból – a levelek jelenleg egy essex-i magángyűjteményben találhatóak – a bélyeg útja jól nyomon követhető, hogy azonban a bélyeget hogy tudták mindketten többször felhasználni, és az miképpen maradhatott postatiszta, mindmáig rejtély (igaz, a „Talbot-szakértők” szerint a bélyeg felső peremén található, 2 mm mély bevágás egy egykori bélyegző nyomának utólagos eltávolítására utalhat).

A történet folytatódik

Horace A. Talbot (akinek leghíresebb tusrajzai a folyami, illetve tengerjáró hajók életét, tengerparti és londoni piacok hangulatát keltik életre) későbbi élete igazi, romantikus regénybe illő művészsors. Folyamatos szegénységben, rossz higiéniai körülmények között élve munkáit kénytelen volt fillérekért elosztogatni, és alig múlt huszonhat éves, amikor a nélkülözéseknek köszönhetően tuberkulózisban elhunyt. A ma több ezer fontot érő, és sok angliai magán- és nyilvános gyűjteményben fellelhető grafikákból az özvegynek, Elisabeth Heather-Wallace-nek szinte

A Chelsea csillaga

semmi nem maradt, igaz, a Chelsea csillagát Elisabeth mindvégig legkedvesebb emlékeként őrizgette. Talbot műveinek a grafikus halála utáni értéknövekedésével, valamint a bélyeg különleges történetének köszönhetően a „Star of Chelsea” hamar szóbeszéd tárgya lett mind a korabeli művészettörténészek, mind pedig a bélyegyűjtők körében, ám Elisabeth – súlyos szegénységének dacára – minden vételi szándékot elutasított.

A gyilkosság

1906-ban – vélhetően a szegénység elől menekülve – Elisabeth H.-Wallace hozzámment egy idősebb kereskedőhöz, amellyel ugyan jobb anyagi körülmények közé került, ám házassága hamar tragédiába torkollt. A család ismerősei és rokonok egybehangzó állítása szerint a nő és akkori férje között gyakran tört ki szóváltás, amelynek nem egyszer volt témája a Talbot-hagyaték megmaradt részének (és így a „Star of Chelsea”-nek) pénzzé tétele. Szakértők szerint a bélyegért és a feleség tulajdonában lévő egy-két grafikáért a család már akkor is több tízezer fontot kaphatott volna, amelyre Elisabeth férjének egy új vállalkozás megalapításához volt szüksége. Végül, *1907. november 14-én* este – a bizonyítékok alapján – önvédelemből Elisabeth megölte a férjét, majd nem sokkal utána feladta magát a rendőrségen. Zavaros tanúvallomásában szó esik a Chelsea csillagáról is, ám hogy a férje valóban a

A valószínűsített gyilkos fegyver, egy levélnehezék

A Chelsea csillaga

Talbot-bélyeget akarta-e elvenni Elisabeth-től, mielőtt az egy nehéz tárggyal kétszer is fejbe vágta, máig nem tudjuk.

Mindenesetre a bélyeg ekkor volt utoljára bizonyíthatóan a grafikus egykori szerelmének tulajdonában, ugyanis sem annak letartóztatása után, sem később a Chelsea csillaga nem került már elő, ahogy nem került elő a már említett nehéz tárgy sem, amellyel a nő a gyilkosságot elkövette. A bélyeget a legenda szerint Elisabeth – utolsó szabad perceiben – éppen postán adta fel (!), hogy így helyezze azt biztonságba, ám hogy borítékban vagy a borítékon, illetve hogy kinek és hová, ez talán örökké a kis papírdarab titka maradt.

Hogy mi lett a gyilkos eszközzel, amely állítólag egy 10-12 cm nagyságú, viszonylag súlyos tárgy volt, szintén mindmáig kiderítetlen.

A Scotland Yard, a megszállott bélyeggyűjtők és művészettörténészek, valamint a megszámlálhatatlan kalandor hetekig, sőt hónapokig kereste eltökélten a Talbot-bélyeget, ám a hír végül lekerült az újságok címdaláról, és bekerült a szakma, illetve az angol rendőrség megoldatlan rejtélyei közé. A bélyegről készült korabeli fotográfiák alapján egyre-másra készültek a reprodukciók és elemzések, Talbot levelezésének és naplójának köszönhetően pedig a „Chelsea csillagának” szakirodalma is sokat bővült a következő évtizedekben.

Elisabeth Heather-Wallace 1908. március 30-án hunyt el a brightoni börtönben.

A magyar szál

Cseresnyés Lajos amatőr bélyeggyűjtő (1912-1993) szakmatársai szerint **egész életét a Star of Chelsea történetének és felkutatásának szentelte**. Az angolul remekül beszélő, eredetileg mérnök végzettségű bélyeggyűjtő, aki „civilben” a 60-as évektől kezdve egy állami vállalat külkereskedelmi előadójaként tevékenykedett, folyamatos kapcsolatot tartott fenn angol bélyegkutatókkal és művészettörténészekkel, és többször járt Angliában, hogy Talbot műveit tanulmányozza, és felkutassa a „Star of Chelsea” lehetséges bűvőhelyeit.

Bélyeggyűjtő társai szerint a Cseresnyés Lajos által felhalmozott szakirodalom és jegyzetanyag könnyen közelebb vihet a felbecsülhetetlen eszmei értékű kincs történetének feltárásához. A Cseresnyés-hagyaték jelenleg a kutató özvegyének zuglói lakásában található, ám az özvegy megromlott egészségi állapota miatt egyelőre feldolgozatlan. Értesüléseink szerint az idős hölgy nem tart kapcsolatot honi szakemberekkel, és még férje kedvenc tanítványát sem engedi a hagyaték közelébe.

ⁱ A leírtak valós voltára nincs bizonyíték.

Megkerült a Star of Chelsea?

A felbecsülhetetlen értékű (bár hivatalosan 1,2 millió angol fontra becsült), 2 Schillinges bélyeget majdnem száz éven át elveszetteknek hitték, és csak nemrég bukkant fel újra a londoni Greasby's aukciós ház egy árverési katalógusában. Szigetországi bélyeggyűjtők körében a ritkaság feltűnésének híre azonnal nagy hullámokat vert, annak eredetiségét ugyanis többen vitatják. Amint az hasonló, elveszettnek hitt műtárgyak esetében gyakran előfordul, a Star of Chelsea-nek is többször került már elő jól vagy kevésbé jól sikerült hamisítványa, ám azt, hogy ezúttal valóban az eredetivel van dolgunk, mindenre kiterjedő vizsgálat látszik igazolni.

A Chelsea csillaga

Tartalomjegyzék

A bélyeg	2
Keletkezés	2
A legenda.....	3
A történet folytatódik.....	3
A gyilkosság	4
A magyar szál.....	6

Forrás

http://hu.wikipedia.org/wiki/Star_of_Chelsea

<http://nyomozas.blog.hu/>